

Naročnina listu: ==

Celo leto . . . K 12—
 Pol leta . . . " 6—
 Četrt leta . . . " 3—
 Mesečno . . . " 1—

Zunaj Avstrije: ==

Celo leto . . . K 17—

Posamezne številke

:: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila

se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice; pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::

„Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :::: popoldne. ::::

Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

* Franc Robič.

Iz tukajšnje bolnišnice nam je došla žalostna vest, da je danes po noči slovenski deželni odbornik Franc Robič za vselej zatisnil svoje trudne oči. Vesel, zdrav in čil je pred dobrimi 14 dnevi odhajal v Varaždinske toplice, da si odpočije in učvrsti svoje moči za težavni posel v Gradcu, a pred par dnevi so nam ga pripeljali nazaj na slovensko zemljo, da na njej konča tok svojega življenja. Ko ga je v Toplicah zadela kap in mu vzela govor, tedaj je še segel po svinčniku in zapisal: Lembah! To je bil sploh zadnji zavedni izraz njegove duše in v njem se nam zrcali vse globoko koprnenje in vroča ljubezen do domače slovenske zemlje.

Deželni odbornik Franc Robič je z vsem ognjem svojega srca ljubil tako zapostavljeni in ogroženi Slovenski Štajer. Miren, trezen in premišljen v vsakem svojem dejanju, v vsaki svoji besedi, pustil je vse ozire na stran, kadar je čutil, da je žaljena čast njegovega slovenskega naroda. Še v zadnjih letih se je znal ob sličnih dogodkih vneti in razpaliti kakor dvajsetletni mladenič, vsled česar so ga tudi tovariši v deželnem zboru ob takih prilikah nagajvo nazivali: naš mladenič Robič.

V politično areno je stopil Robič leta 1890, ko je nastopil kot kandidat za deželni zbor v volilnem okraju: Maribor, Št. Lenart, Slov. Gorice, Slov. Bistrica. Dne 27. junija istega leta je bil izvoljen deželnim poslancem z 158 glasovi. Njegova in dr. Radejeva nasprotnika Franc Purgaj in dr. Schmdiderer sta dobila 79, oziroma 71 glasov. Od tega časa je bil nepretrgoma do svoje smrti zastopnik mariborskega okraja v deželnem zboru. Ko se je Slovencem zaguralo mesto deželnega odbornika, so slovenski tovariši gospoda Robiča določili za to mesto, katero je do danes vestno in pridno izpolnjeval. Med slovensko delegacijo je imel vedno več vpliva in ugleda in danes lahko rečemo odkrito, da je zavzemal v njej odločilno in vodilno vlogo. Bil je oče slovenske obstrukcije, na katero je bil ponosen in jo zagovarjal povsod z mladeniško navdušenostjo.

V državni zbor je prvikrat kandidiral l. 1891. Na velikem zaupnem shodu dne 8. februarja v Mariboru je stolni kanonik dr. Križanič predlagal kandidatom za mariborski državnozborni okraj c. kr. okrajnega šolskega nadzornika, in deželnega poslanca Fr. Robiča, kateri po njegovem mnenju v tej skupini najlažje zmaga, ker uživa zaupanje ne samo pri kmetovalcih in učiteljih, ampak tudi pri častiti duhovščini, katera ga pozna in čišla kot značajnega moža. Zatem je gospod Robič izjavil, da hoče tudi kot državni poslanec z drugimi slovenskimi poslanci vzajemno postopati, vselej v smislu prelepega gesla: vse za vero, dom, cesarja. Gospod Robič je bil enoglasno in z burnimi živjoklici sprejet za kandidata. Dne 5. marca je bila volitev in gospod Robič je bil z veliko večino glasov izbran za državnega poslanca. Od tega časa je neprenehoma zastopal Slovence na Dunaju do leta 1907, ko je v okraju: Marenberg-Slovenjgradec-Šoštanj-Gornji grad podlegel liberalnemu kandidatu gospodu Fr. Ježovniku.

Svojemu programu, ki ga je razglasil, ko je prvikrat nastopil kot kandidat za državni zbor: Vse za vero, dom, cesarja! je ostal neomajano zvest tudi v času, ko so drugi njegovi tovariši lahkomišlno prelamljali svoje prisege na te kardinalne točke slovenskega katoliškega političnega programa. Ko so

leta 1906 liberalci na Slovenskem Štajerju z ustanovitvijo Narodne stranke razbili slogo med Slovenci, gospod Robič ni šel med liberalce, ampak se je priklopil Slovenski kmečki zvezi, ki se je ustanovila že naslednje leto 1907 in je od tega časa vsakokrat kandidiral na programu Slovenske kmečke zveze.

Zasluge Robičeve za slovensko ljudstvo na političnem polju bo s hvaležnostjo beležila politična zgodovina štajerskih Slovencev. Danes omenjamo le eno, da se mu je za državni in deželni zbor ob vsaki spremembi volilnih okrajev posrečila taka razdelitev volilnih okrajev na Slovenskem, da so bili okraji za slovensko posest popolnoma sigurni.

Gospod Franc Robič je dosegel visoko starost 72 let. Rojen je bil dne 21. aprila 1841 v Lembahu iz veleugledne in mnogoštevilne Robičeve rodbine. Bil je najprej ljudskošolski učitelj, postal na to vadični učitelj na Dunaju, kjer se je usposobil za profesuro na učiteljski, kojo je dobil na mariborskem učiteljski leta 1872. Kot tak je upravljal poznejši, čas tudi službo c. kr. šolskega nadzornika za okraje mariborskega in račgonskega okrajnega glavarstva. V pokoj je stopil leta 1907. Poročen je bil v izredno srečnem zakonu s Karolino Lorber iz znane rodbine Lorberjeve pri Sv. Magdaleni v Mariboru.

Povsod, kjer je gospod Robič stal in kar je delal, je postavil svojega moža, moža dela in vestnosti. Priden in marljiv kot učitelj, vzoren in napreden kot kmetovalec, mnogobrižen in vesten kot poslanec, delaven in neutrudljiv kot deželni odbornik, skrben in moder kot oče, blag in ljubeč kot soprog, povsod je bil Robič kot mož, kot vzor!

Slava njegovemu spominu!

Zadnje ure.

V nedeljo ob 3. uri popoldne so prepeljali gospoda Robiča z avtomobilom lipniškega „Rudečega Križa“ iz Varaždinskih toplic v tukajšnjo mariborsko bolnišnico. Bolnik se je počutil dobro in je bilo splošno upanje, da bo okreval. To upanje je raslo od dne do dne, kajti stanje bolnikovo se je neprestano boljšalo. Včeraj v četrtek je imel posebno dober dan in danes se ga je hotelo že prenesti v vrt na oživljajoče solnce. Ko je napočila današnja noč, ni nihče mislil na kako nevarnost. Govoriti sicer bolnik še ni mogel, toda bil je ves čas pri polni zavesti. Bil je popolnoma miren, samo ležanje mu je povzročalo bolečine in v gotovih presledkih ga je bilo treba preložiti. Okrog tretje ure zjutraj je usmiljeni sestri, ki je čuvala pri njem, zopet izrazil željo, da naj ga obrne. Sestra je bila seveda takoj pripravljena, izpolniti željo in je poklicala dve tovarišici. Skupno so ga lepo obrnile in nekoliko dvignile pri zaglavju. Bolnik je dal še z roko znamenje, da je zdaj dobro. Minilo je komaj nekaj hipov, bilo je pol štirih zjutraj, ko ga trikrat zaporedoma silno strese, bolnik dvakrat, trikrat globoko vzdihne in deželnega odbornika Robiča ni bilo več. Zgodilo se je vse tako hitro, da sestra ni imela niti časa, da bi poklicala hišnega zdravnika. Novi udarec kapi je nenadoma in nepričakovano pretrgal nit delapolnega življenja.

Pogreb.

Pogreb bo v nedeljo, dne 31. avgusta, ob 4. uri popoldne, iz bolnišnice na pokopališče v Lembahu.

Sijajni dnevi hrvaško-slovenskega katoliškega shoda so končani. Nešteti tisoči udeležencev so se razšli na vse vetrove sveta, Ljubljana nudi zopet staro lice. Ostali so pa nepozabni in ponosni spomini, ostal je vžgani ogenj navdušenja, ostali so nebrojni sklepi in načrti za novo delo, ostala je neuklonljiva volja po novih zmagah. Razšli smo se, toda v duhu smo še vedno skupaj in kot en mož, hočemo vsi, da dovedemo katoliško misel med avstrijskimi Jugoslavlani do popolne zmage. Ta neomahljiv sklep, ki se je vsadil v srca mnogotisočih udeležencev in je sedaj že takorekoč last celokupnega ljudstva, je največji uspeh letošnjega katoliškega shoda. Veličastno je bilo, nepopisno je bilo, radosti je kipel srce pri pogledu na izbojevanje vspehe, zbrani so bili Slovenci iz vseh pokrajin Azije, Amerike, Afrike, Nemčije in iz vseh slovenskih dežel, med nami so bili v tolikem številu kot še nikoli bratje Hrvatje, prihiteli so med nas Čehi in Poljaki, toda med vsemi temi dogodki je najvažnejši sklep: Slovenec in Hrvat hočeta z združenimi močmi doseči zmago katoliške misli.

Kakor v pondeljek in torek, tako je bila tudi v sredo najsičajnejša prireditel tretje slavnostno zborovanje. Bilo je to zborovanje še tem veličastnejše in pomembnejše, ker je bilo zadnje in zaključno. Kakor prejšnje dni so bili tudi tokrat govori sijajni in so globoko učinkovali. Vedno znova je odmevala dvorana silnega navdušenja. Zaključno besedo je imel naš prevz. knezoškof ekscelesca dr. Napotnik. Naš nadpastir je došel v Ljubljano v pondeljek zvečer in je bil na torkovem slavnostnem zborovanju predmet viharnega pozdrava. S svojim prekrasnim govorom, katerega je končal s slovesnim blagoslovom, je na nepozaben način zaključil sekularni hrvaško-slovenski katoliški shod.

V sredo, ob 7. uri zjutraj, je imel prevzvišeni knez in škof ljubljanski dr. Jeglič za umrle udeležence poprejšnjih katoliških shodov slovesni rekviem v stolni cerkvi.

Slavnostno zborovanje ob devetih dopoldne je otvoril gospod podpredsednik shoda, državni in dež. poslanec Jarc. Gospod poslanec Grafenauer je sijajno govoril o avstrijskem šolskem zakonu; govorili so še gospod kanonik Baron iz Zagreba, g. dr. Mantuani o umetnosti in krščanstvu, dr. Adlešič o izseljeniškem vprašanju, učitelj Mahulja o skrbi za mladino. Pozdravil je shod neki rusko-poljski seljak. Sijajno in ob velikanskem navdušenju je govoril g. rektor Köster iz Hamborna, prinašajoč pozdrave episkopata in katoliške duhovščine iz Nemčije, ki je naklonjena Slovincem, skrbi za slovensko delavstvo na Nemškem in se ne strinja z načeli gotovih nemških nacionalnih fanatikov.

Gospod predsednik Jarc se je ob velikanskem navdušenju manifestantov zahvaljeval mnogoštevilnemu jugoslovanskemu episkopatu, vsem govornikom za sijajne govore, referentom za stvarna poročila v odsekih itd.

Ob največjem navdušenju je slavil lavantinski knez in škof ekscelesca dr. Napotnik sv. križ kot znamenje zmage in podelil zbranim blagoslov.

Manifestantje so na to prevzvišenemu gospodu dr. Jegliču priredili viharno manifestacijo: iz galerij so ga obsipali s cvetjem. S popevanjem „Te Deum“ in „Lepe naše domovine“ je bil shod zaključen. Navdušenje je bilo velikansko in prepričanje splošno, da pomeni IV. hrvaško-slovenski katoliški shod v Ljubljani novo razdobje v zgodovini katoliških Jugoslovancev.

(Konec dr. Hohnječevega govora.)

Luč je tedaj vsebina in bistvo naše vere. Po čem hrepeni človeški duh bolj kot po luči? Po luči, ki razsvetljuje duha in ogreva srce! Ker je katoliška cerkev nositeljica in razdelivka luči, duha razsvetljujoče, srce ogrevajoče, voljo ojačujoče, zato je glavno izobraževališče vsega človeštva, vseh narodov, vseh stanov...

Pred njeno lučjo zapirati duha in srce pomenja za dušo isto nesrečo, ki bi zadela telo, katero bi se hotelo osvoboditi iz jarma solnce.

Znani danski pisatelj in konvertit Jörgensen oripoveduje to-le duhovito priliko:

„Sredi žitnega polja je stal visok topol, blizu njega so rastle druga drevesa. Nekega dne se topol obrne do drugih dreves in rastlin in začne tako govoriti: Bratje in sestre! Nam, slavljnim rastlinam, pripada zemlja, vse na nji je odvisno od nas. Gnojimo si same in živimo se same, živali in ljudje pa se oblačijo in živijo od nas, tudi zemlja se hrani z našim trohljem listjem in z odpadlimi našimi vejami. Samo ena moč je na svetu, od katere je baje odvisna naša bit in rast: to je solnce. Namenoma pravim: baje odvisna. Zakaj po mojem prepričanju v resnici ni. Nauk o solnčni luči kot o potrebi in blagoslovu za naše rastlinsko življenje ni nič drugega, nego praznoverje, ki bi se moralo vendar enkrat umakniti izobrazbi.“

Umolknil je topol. S starih hrastov in brestov v sosednjih vrtovih je zašušela graja, gibljivo žitno polje pa je zazibalo v lahкотni pohvali. S povzdignjenim glasom je topol nadaljeval:

„Ni mi neznano, da je trdovratna stranka, ki se napeto in okorelo drži starega stališča. Toda, zapam v samostojnost mlajših rastlinskih rodov, da bodo z menoj spoznali, kako navredno je, držati se abotne prazne vere. Me rastline moramo sebi same zadostovati. Svojih svobodno rojenih glav nočemo uklanjati pod noben jarem, tudi pod jarem solnce ne. In vzrastel bo svoboden in lep rod, ki ga bo občeudoval svet.“

Zopet je umolknil topol. In sedaj je zašumelo pritrjevanje, dolgo in krepko, polja so vzklikala, bučali so logi, in nezadovoljnost, ki so jo izražala stara drevesa, se ni slišala več. Od tedaj se je izvršila pri rastlinah čudna izprememba. Ko je zjutraj solnce vsplavalo na obzorje ter razlilo svoje zlate žarke po zemlji, so cvetlice skrbno zaprle svoje cvetne čaše, kakor bi spale in listi se niso nič obračali proti solncu. Ko pa je na večer zatoniло solnce za gorami, so se odprle pestre cvetne čaše in strastno srkale motno nočno luč, kakor da bi ob njej zamogle živeti in rasti.

Pa kako se je zgodilo ubogim puntarjem! Žito se je še nekaj časa vrtelo semtertja in je potem — popadalo po zemlji. Listje je porumenelo, cvetlice so nagibale in povešale svoje onemogle glave. Sedaj so začele rastline vznevoljene proti topolu godrnjati. Ta je stal z rumenim listjem ter se pačil, kakor novodobni gizdalin.

„Kako nespametni ste, bratje in sestre“, jim je zaklical, „ali ne vidite, da ste sedaj veliko samostojnejši in bolj samoupravni, kot pod oblastjo solnce? Sedaj ste omikana, neodvisna bitja, osvobodjena prejšnjega lenega zdravja.“ Veliko jih je še vedno to polu verovalo. „Mi smo samostojni, mi smo osebnosti“, so rekali, dokler jim ni odpadlo zadnje vlatenice. Ni dolgo in tudi topol je štrlel z golim vejevjem v zrak; posušil se je. Ljudje pa so tožili o nebrodi in slabi letini ter so se tolažili z upom na — boljše čase.

Ta prilika ima globok smisel. Človek, od Boga ustvarjen, je v svojem bitju in žitju od Boga odvisen. Njegov duh živi od resnice, kakor rastline od svetlobe in toplote. Tako so živeli človeški rodovi že stoletja in stoletja. Odvisnost od Boga jim ni bila v nadležnost, temveč v oporo. Zelenelo in cvetelo je njihovo duševno življenje in sreča in zadovoljnost je bila njihova zvesta spremljevalka na zemlji.

Prišli pa so mladi vrtoglavi, zametujoči vsako nadnaravno resnico in sanjajoči o avtonomiji človeške narave. Njih geslo je bilo ter je še: Proč izpod jarma Boga in njegove resnice! Živela svoboda, svoboda osebe, svobodno življenje, svobodno življenje! Toda v svojem uporu niso našli ne svobode, ne sreče; marveč spolnile so se nad njimi prerokove besede: „Vsi, ki Tebe (Boga) zapuščajo, bodo osramočeni; ki od Tebe odpadejo, bodo zapisani v prah; zakaj zapustili so Gospoda, vir živeče vode.“ (Jer. 17, 13.)

Svoboda je velik naravni dar, ki ga je človek prejel od stvarnika. Toda prostost, ki mej ne pozna, se izprevrže v razuzdanost in v najhujše suženjstvo, v hlapčevstvo strasti. „Vsak, ki dela greh, je suženj greha.“ (Jan. 8, 34.) In koliko je dandanašnji oznanjevalcev laži-svobode, ljudi, „ki svobodo oznanjajo, dočim so sami sužnji pogubljenja; zakaj komur je kdo podvržen, tega hlapec je.“ (II. Petr. 2, 19.)

Resnična je prislovica: Izobrazba osvobojuje. Toda nekaj drugega je obnašanje svobodnega, to je izobraženega, in nekaj drugega svobodno obnašanje, to je nepristojno, razuzdano obnašanje. Prava, resnična izobrazba osvobojuje, pa tudi veže. Prostost kristjanov ni brez zakonje, temveč višja zakonitost; prava prostost je moč, premagovati samega sebe in vsem drugim služiti v ljubezni.

Sv. Avgustin je zapisal te pomenljive besede: „Resnica te je osvobodila; ljubezen te najstori hlapca.“ (In Ps. 99, n. 7.) Po teh besedah se je ravnal sv. Avgustin sam. Ko mu je vželo spoznanje katoliške resnice, ko ga je osvobodil duh božji, ga je ljubezen storila hlapca. Smatral se je za „pomagača resnice“, (3 Jan. 8) in si ni privoščil pokoja, ko je bil v posesti resnice, temveč hotel je kolikor mogoče vse stori delne resnice. Ogromno veliko je storil z besedo in pismom za izobrazbo ne samo sodobnikov, temveč tudi kristjanov vseh časov.

Po Avgustinovem vzgledu so ravnali vsi v resnici cerkveni možje. „Pomagači resnice smo“, tako je slovelo njihovo geslo, „pomagajmo jo širiti vsepovsodi!“

Katoliška cerkev je od nekdanj bila največja pomagalka resnice; smatrala se je za služabnico celega človeštva v pravem izobraževanju, ki prevzema duha ljudi in tudi njihovo srce.

Nasprotnikom, ki ne prenehajo našo cerkev obrekovati kot poneumnjevalko narodov, naj odgovarja francoski filozof A. Comte — gotovo svedok, ki je vzvišen nad vsak dvom nazadnjaškega klerikalizma: „Večina filozofov še ni dovolj ocenila neizmernega in nad vse srečnega vpliva, ki ga je izvrševal katolicizem na družbo vsled organizacije splošnega ljudskega pouka. Ta se je raztezal na vse sloje evropske družbe, tudi na nesvobodne. Samo navađa je, da gremo malomarno mimo te čudovite institucije, kateri v starem veku ni primere. Cerkev je vsakemu verniku nalagala dolžnost, da je priznal dobroto tega pouka, ki je posameznika spremljal od dneva rojstva skozi celo življenje: Katolicizmi so bili skromna mojstrska dela filozofije, ki so obsegala najpopolnejše, kar je učil monoteizem. Čim boljši pregled ima kdo čez celoto te čudovite organizacije, tem bolj ga žali neumni in neopravičeni očitki, ki se tolikokrat navaja zoper katolicizem, kakor da bi bil vedno hrepenel za tem, ovirati duševni razvoj narodov, dočim je storil ravno nasprotno.“

Comtejeva sodba utege vsaj nekoliko imponirati tudi našim svobodomislecem in liberalcem, ki se tako radi ponašajo in šopirijo v domišljeni ulogi gigantskih baklonoscev moderne kulture. Kdor jih pa opazuje bolj od blizu, takoj vidi, da so dozdevne kulturne bakle navadne leščerbe, polne praznih fraz in tiste mrvice filozofskih naukov, ki so se jih navzeli na tujenarodnih srednjih in višjih šolah.

Ekvivalentnega nadomestka za krščansko svetovno naziranje in za katoliški kulturni princip sploh ni, in sicer tem manj, ker dandanes ni več enotnega filozofičnega svetovnega naziranja, kakor je bilo nekdanj. Na polju filozofije izven krščanstva je sama razdrapanost, zmeda, zabloda.

V potrditev samo navajam sarkastično sodbo, ki jo je o moderni filozofiji zapisal nemški pesnik in pisatelj Schöffel: „Če kdo ne ve, zakaj je na svetu, in se postavi na glavo, da bi to izvedel, nekako to je, kar se na zapadu imenuje filozofija.“

Da bi tako filozofično prekopicevanje in z njim združeno prazno frazerstvo bilo v resnici ljudsko izobraževalno delo, tega si menda nikdo ne bo upal trditi. Za to pa kličemo takim „prosvetiteljem“: „Ne sutor supra crepidam!“ Tem manj so sposobni za pravo ljudsko izobraževanje, ker jim manjka tista lastnost, katero sv. pismo določuje kot bistveni in neogibno potrebni znak resnične prosvete, namreč krščanska ljubezen do bližnjega. „Kdor namreč pravi“, tako piše sv. apostol Janež, „da je v luči, pa črti svojega brata, ta je v temi do zdanj. Kdor svojega brata ljubi, ostane v luči in na njem ni izpodtike. Kdor pa črti svojega brata, je v temi in hodi v temi in ne ve, kam gre, ker je tema obsenila njegove oči.“ (I. Jan. 2, 9—11.)

Vsem pravim ljudskim prijateljem pa kličemo: „Na katoliško izobraževalno delo!“

Katoliško bodi naše delo, vseskozi in vsepovsodi skladno s katoliškimi načeli! Omahovanja ne poznamo. Jasno je začrtana naša katoliška smer. Vsako pakiranje s svobodomiselnostvom in libertinizmom nam je tuje. Papež Pij IX. je med modernimi krivimi nauki, ki jih je obsodil v zbirki, — Syllabus imenovani — objavljeni dne 8. decembra l. 1864, zavrgel tudi ta krivi novodobni nauk: „Romanus Pontifex potest ac debet cum progressu, cum liberalismo et cum recenti civilitate sese reconciliare et componere.“ (80. stavek.)

Če se pa sv. oče ne more sprijazniti in pogoditi s svobodomiselnim napredkom, z liberalizmom in z novejšo civilizacijo, v kolikor nasprotuje krščanstvu, se tudi mi ne moremo sprijazniti in se tudi ne bomo. Zato smo na vseh poljih kulturnega vdejstovanja izvedli čistotno in celotno ločitev; zato imamo povsod svoje lastne krščanske organizacije.

Katoliško, to je vseobčno bodi naše izobraževanje ter se naj giblje v vseh smereh. A pred vsem je treba v naših društvih temeljitega in urejenega apologetičnega pouka. Nasprotniki so vstrajno na delu, da bi razkrušili in razrušili temelje, na katerih stoji naša vera in cerkev. Postavimo se jim v bran z uma svitlim mečem! Sv. Kl. Mar. Hofbauer je svoječasno v javnosti povdarjal zahtevo: „Evangelij se mora čisto novo pridigati.“ V izobraževalnih društvih je dana prilika, da se verski nauki pojasnjujejo in ohranjujejo na novo, to je na način, ki je poslušalcem, njih umstvenem stanju, njihovim potrebam in novodobnim razmeram primeren.

Posebno važnost mora polagati naša izobraževalna organizacija tudi na socialno izobrazbo, na izobrazbo v vseh javnih in političnih zadevah in na strokovno izobrazbo, osobito tamkaj, kjer se poklicani črnitelji ne brigajo nič ali pa ne dovolj za strokovno izobrazbo ljudstva, kar se, izvzemši Kranjsko, v zadnjem času žalibog dogaja povsod po Slovenskem.

Poduku gre v naših izobraževalnih organizacijah prvo mesto, veselice in gledališke igre pri-

dejo v drugi vrsti. Kjer se zabava stavi na prvo mesto, ni red, temveč nerednost.

Katoliško izobraževanje ima za predmet celega človeka in tudi v tem oziru je katoliško, ne pa enostransko, kakor moderna vzgoja, ki gleda izključno ali vsaj večinoma na umski razvoj, srce pa zanemarija. To obtožbo je že sv. Avguštin dvignil zoper takratno šolsko vzgojo. Ko je bil 12 let star, je prišel v šolo v sosednje mesto Madaura. Tukaj se je učil leposlovja in govorniške umetnosti, za vzgojo srca in volje pa se ni brigal noben učitelj. Strogo so pazili, tako sodi o svojih nekdanjih učiteljih v svojih „Izpovedanjih“, na vsak pogrešek zoper pravopisje, za pogreške v življenju pa se ni nihče pobrigal. Gledali so na pravilen in gladek izgovor, na to pa se ni gledalo, če so učenci govorili slabe reči. Vsled tega so se učenci sami brigali za pravila gramatike, za pravila božja pa se niso nič zmenili; napredovali so v znanju, nazadovali v življenju.

Nadalje graja sv. Avguštin na takratni šolski vzgoji, da je učencem dajala v roke slabe pesnike in sploh pohujšljive knjige, ki so jih potem učenci prebirali tudi izven šole. Mladi Avguštin je takele knjige prebiral z veliko slastjo, kar pil je iz njih, kakor iz kupe. „S slastjo sem pil“, izpoveda o sebi, „in za to so me imenovali nadbudnega mladeniča. Tako pa se je vžigal v meni ogenj strasti, vsled česar se je moja mladost, kakor pahnjena med pečine in brezna, pogreznila v globočino grdih pregreh.“

Ali se nam ne zdi, kakor da bi sv. Avguštin obtoževal moderno vzgojo ter opisal zgodovino mnogoterega zgrešenega mladega življenja?

Ravno tukaj mora katoliška izobrazba zastaviti vso svojo naravno in nadnaravno moč. „Vse prenoviti v Kristusu“, je geslo sv. očeta Pija X. To je pa tudi glavni namen cerkve in njenega izobraževalnega dela. Kdor pa hoče celega človeka in vse človeške razmere prenoviti v Kristusu, mora pred vsem v Kristusu prenoviti človeško srce, katero mora storiti pokorno božji volji in upodobiti po Kristusovem srcu. Za tem mora torej iti katoliška izobrazba kot za svojim glavnim ciljem.

Moralna vzgoja človeštva in po njej krščanska civilizacija, to je glavna zasluga katoliške cerkve za celo človeštvo, to pa je tudi ponos naše cerkve. S tem svojim izobraževalnim delom pa tudi stoji katoliška cerkev vedno na braniku za moralne temelje, na katerih stoji vse družabno in državno življenje; za zakrament sv. zakona, krščansko famulijo in pokorščino do postavne oblasti. Tako je naša cerkev velika izobraževalnica in vzgojiteljica k redu in pravosti, „la grande école du respect.“ (Guizot. Primeri Mausbach, Religion, Christentum, Kirche. III. zv., str. 92.)

Katoliško izobraževalno delo bodi naposled tudi v tem smislu katoliško, da obsega vse stanove in vse sloje ljudstva.

„Izobrazba za vse ljudi!“ to je zahteva, s katero se ponaša moderno napredništvo. Ni pa ta postulat še le zrastle v možganih naših modernih, — temveč to je docela krščanski postulat, prvič proglašen od Kristusa samega, ki je rekel: „Ubogim se oznanjuje evangelij.“

Resnica je največje dobro in kot tako ne sme biti privilegij nekaterih višje izobraženih ali bogatejših, temveč mora biti vkupno dobro, katero po že znanem pitagorejskem izrazu tem bolj raste, čim več ljudi se ga udeleži.

Za to pa raztegnimo svoje izobraževalno delo na vse stanove in vse sloje. Pri tem ne puščajmo v nemar ženskega spola.

Prislovica: „Ženska ima dolge lase, pa kratko pamet“, ni resnična in za to ne sme nobenemu služiti v izgovor. Tudi besede, ki jih je svobodomislec Rousseau pisal d'Alembertu: „Ženska nima duha in ne razume se na znanje“, so neskladna z našim stališčem in neresnične, kakor med drugim spričuje izkušnja naše organizacije. V bodrilo naj nam so besede sv. pisma: „Modra žena zida svojo hišo; ne-spametna pa tudi sezidano podere s svojimi rokami.“ (Preg. 14, 1.) Naša želja je, da bi naj bil dom vsakega posameznika in tudi dom celega našega naroda trden in srečen. Tak trden in srečen dom graditi pomaga krščansko izobraženo ženstvo. Zbiramo torej tudi ženski spol v naših izobraževalnih družinih, snujmo ženske odseke, Dekliške zveze in, česar do sedaj večinoma pogrešamo v naši domovini, zveze krščanskih mater!

Posebno pa, gospoda moja, — in to željo povdarjam z največjo iskrenostjo — organizirajmo po vseh krajih naše domovine našo mladino! Naš sklep bodi: V vseh župnijah mladina kolikor mogoče polnoštevilno v krščanska društva! Na, ne bi nikjer kragulj-liberalizem ugrabljala našo mladino! Mladina bodi vedno avantgarda naše izobraževalne armade! Letošnji nemški katoliški shod v Lincu je katoliško mladinsko organizacijo proglasil kot eno izmed najvažnejših in neogibno potrebnih nalog katoličanov in pospeševanje na cerkveni podlagi temeljujočih mladinskih organizacij kot dolžnost vsakega katoličana.

Končno pa še naglašam: delo! Delajmo. Pretečeni teden sem bral v misijonskih poročilih, da se je nedavno na Kitajskem ustanovilo Društvo katoliške akcije, ter da je to društvo že začelo vspešno delovati.

Katoliška akcija! Ne maram Kitajcev staviti za vzgled. Dostavljam pa željo, naj ne bi bilo po naši domovini nikjer kraja, kjer nobene katoliške akcije, kjer bi torej kitajski vzgled moral biti v osramočenje!

Katolicizem ni pietistično čustvovanje, temveč dejavnost. Dandanašnji še bolj, nego kedaj poprej. Velik, v modernih razmerah smemo reči: največji del te akcije tvarka izobraževalna akcija.

Naši neumorni izobraževalni delavci so že dosegli prelepe vspehe. Preplekli so našo domovino z izobraževalnimi organizacijami, ki so zares hranilšča in založišča prave ljudske izobrazbe, pa tudi vzgojevališča krščanske pravosti in zvestobe. Iz teh organizacij izhajajo močje, ki oživetvarjajo geslo: „Bratje, mi stojimo trdno, kakor zidi gradal.“ Trdno in zvesto, kot kremeniti krščanski značaji v zasebnem življenju, v vsem javnem življenju, pri vseh volitvah, tudi takrat, če politika kaže bolj kisel obraz!

Naše izobraževalne organizacije pa so tudi, kar je nam obmejnim Slovincem še posebno jemati v poštev, močne narodnoobrambene trdnjave, sezidane iz granita zvestih krščanskih slovenskih src. Vešči in vneti stražarji stojijo tukaj na braniku za vero sveto in domovino drago. Nepremagljive bodo te trdnjave in z njimi naša domovina, dokler se bodo po naših družinih ostrili uma svitli meči ter se bo užigal v srcih plamen krščanske zvestobe in narodne zavesti in vzbujal stud nad neznačajnim odpadništvom in plačanim janičarstvom.

S hvaležnostjo do Boga gledamo na naše dosedanje delo, ki je razmerno večje, kot pri drugih takozvanih „velikih“ narodih. V zaupanju na božjo pomoč gremo veselo na nadaljnje delo v prid našega ljudstva.

Dogaja se včasih, da vstrajnega delavca za ljudsko izobrazbo in narodni blagor sreča na domovnem potu kak črnoviden maloupenz s plašno vprašanjem: „Ali se pa tudi izplača vse delo in ves ogromni trud za naše ljudstvo? Ali bo naš narod, obdan od mogočnih nasprotnikov, zmagal? Ali mor-da ne pride kmalu čas, ko bo naša zemlja veliko groblje, kjer bo ves naš narod spal nevzdradno smrtno spanje?“

Na to vprašanje odgovarjamo tudi s vprašanjem in sicer s tistim vprašanjem, ki je prvotno poteklo iz angeljskih ust: „Quid quaeritis viventem inter mortuos?“ (Kaj pa iščete živčega med mrtlici? Luk. 24, 5.) Naš narod živi. On živi v Kristusu, ki je premagal vso hudobijo s smrtjo vred. Njegovo življenje je katoliška vera. In ker je katoliška resnica najmočnejše, kar je na svetu in po svojem bistvu nepremagljiva, je in tudi vedno bo nepremagljiv naš narod, dokler živi v Kristusovi cerkvi in Kristusovi resnici. Naše ljudstvo črpa svojo življenjsko moč iz Kristusa in njegove milosti, in za to je življenjska sila našega po številu sicer majhnega naroda večja, nego moč takih narodov, ki so sicer „veliki“ vsled materijalne sile svojega števila, katerim pa brezverstvo v podobi socialne demokracije in drugobratrnega radikalizma razjeda mišice in mozeg.

Za tak narod delati, je hvaležno in radostno. In na to lepo delo vas, dragi bratje, kličem z besedami himne „Hrvat. katol. prosvjetnoga društva in Makarskoj“:

„Na noge, bračo, pod barjak slavni
Prosvjete čiste u rodni hram;
Jedno nam geslo: cilj jedan glavni,
Narodni uzgoj i vjerski plam!“

Bistrimo pamet, jačimo volju,
Dižimo srce i značaj mlad;
Gledajmo roda budućnost bolju,
Pršimo tmine — grlimo rad!“

Maribor—Ljubljana! Ko smo se zadnje nedelje jutraj pripeljali iz Maribora v Ljubljano, smo bili prijetno presenečeni. Na ljubljanskem kolodvoru sta nas pozdravili dve mogočni slovenski trobojnici. Na vsakem koncu glavnega kolodvorskega poslopja je vihrala slovenska zastava. Nehote nam je ušel radosten, a tudi piker smehljaj. Takega pozdrava, če tudi v beli Ljubljani, nismo pričakovali. Ob enem smo se pa spomnili na razliko med Mariborom in Ljubljano in trpke misli so nam vstale. Bile so še pa tem trpkeje, ker smo prišli ravno od otvoritve novega dravskega mostu, ko smo morali zopet enkrat čutiti nemško nestrpnost, nemško pest. Maribor leži v slovenskem ozemlju, njegovo prebivalstvo je po pokolenju po večini, po zavednosti po krepki manjšini slovensko, a nemškonacionalna krivčnost nam ne pusti priti do besede. Protivstrijske pangermanske frankfurterice se smejo šopiriti, narodne zastave patriotičnega slovenskega ljudstva se pa ne smejo razobesiti, ker so nevarne „javnemu redu in miru.“ — Felix Austria!

Kako se katoliška misel nevzdržno in neprestano širi tudi med slovensko inteligenco, spričuje najbolj dejstvo, da je slovensko predsedstvo letošnjega katoliškega shoda obstojalo iz samih starešin naših akademičnih društev. Ko se je vršil prvi slovenski katoliški shod, ni bilo še nobenega katoliške-

ga slovenskega akademičnega društva. Se le po prvem se je ustanovila „Danica.“ Sedaj pa imamo razun S. D. Z. že tri akademična društva in naših starešin je že čez 150. Predsednik katoliškega shoda dr. Jankovič in podpredsedniki dr. Breje, dr. Breclj in prof. Jarc so sami starešine naših akademičnih društev.

Delo slovenskih šol za narodove svetinje.

Deželni šolski svet v Gradcu izdaja svoje na-redbe, ukaze, zakone itd. kaj rad samo v nemškem jeziku, a tudi slovenski krajni šolski svet in žalibog tudi večina učiteljstva kaj radi pozablja, da imajo pravico zahtevati, naj se jim izdaja vse v slovenskem jeziku.

V najnovejšem času vsiljuje deželni šols. svet slovenskim šolam nove učne načrte samo v nemškem jeziku. Celo krajnemu šolskemu svetu v Dobju, ki je nakazal naročnino 1 K z izrecnim dostavkom, da nemških ne sprejme, je doposlal samo nemške — „Lehrpläne.“

Okrajni šolski svet v Dobju je dal po svojem načelniku deželnemu šolskemu svetu vrniti „Lehrpläne“ z naznanilom, da v jezikovnem oziru niso zakoniti, ker nasprotujejo določbam člena XIX. državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra l. 1867, državnega zakonika št. 142, in ker onemogočuje večini udov krajnega šolskega sveta, da bi si jih pregledovali.

Ker ima v smislu ravnokar navedenega zakona vsak narod pravico, svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti, imajo to pravico tudi krajni šolski sveti, saj imajo v sebi zastopnike občin. Državno sodišče na Dunaju je s svojo razsodbo z dne 3. julija 1906, šte. 264, celo narodnost izreklo, da se ta pravica nanaša tudi na vse tuzemske korporacije. Krajni šolski sveti so tuzemska korporacija, oni torej smejo v svojem delokrogu svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti.

Krajni šolski sveti imajo torej vse tiste državljanske pravice, kakor vsak posamezni državljan; za to mora deželni šolski svet njihovim zakonitim jezikovnim zahtevam ustreči in jim izdajati slovenske učne načrte.

Krajni šolski svet v Dobju je odločen, proti morebitnemu renitentnemu ravnanju deželnega šolskega sveta nastopiti s pritožbo na naučno ministrstvo. Ta krajni šolski svet je namreč tako srečen, da ima nekaj časa sem slovensko zavednega ter jako marljivega načelnika, namreč častitega gospoda župnika. Z njegovim sodelovanjem je v šoli izginil šišmiš dvojezični šolski pečat in nemško-slovenske tiskovine, ki so doslej kazale šolskim oblastem, da nismo ne Slovenci in ne Nemci, temveč mešanica nemških Slovencev.

Krajni šolski sveti, ki nasproti višjim šolskim oblastem v tem oziru molče, pomagajo pokapati pravice slovenskega jezika po pregovoru: „Kdor molči, on pritrjuje.“

Delo slovenskih šol se ne sme nikdar oddaljiti od svetinj slovenskega naroda, zlasti ne od njegovih največjih svetinj, med katere spada slovenski jezik. Slovenski jezik vladaj v celi notranji upravi šole. Izgovor, da nas v Gradcu ne razumejo, je jalov, saj pravi šolski zakon, da mora biti deželni šolski nadzornik večš slovenskega jezika in saj se zavedamo, da naše učiteljstvo, naše šole in naši krajni šolski sveti niso tu zavoljo deželnega šolskega sveta, temveč zavoljo narodove prosvete in kulture in ta sme biti le slovenska, sicer izginemo kot narod.

Obupen klic iz Dravske doline.

Marenberg, 27. avg.

Pogosto mora človek slišati očitjanje, češ, da v Marenbergu ničesar ne storimo za proubo našega ljudstva. Gospodom, ki hočejo naš narod rešiti z modrimi pogovori pri kupci rujnega vinca, zapišem sledeče vrstice kot memorandum. Prvi pogoj, ako hočemo uspešno delovati za ljudstvo, je ta, da mu pre-skrbimo ljudske šole; kajti narodno delovati med ljudstvom, ki nima lastnih šol, se pravi prazno slamariti. Tega pa v Marenbergu pogrešamo. Tukaj je petrazrednica s paralelko, vsega skupaj 400 učencev; dve tretjini jih doma slovenski govori, v šoli pa je učni jezik izključno nemški. Ako srečaš učenca, te pozdravi: „Gelobt sei Jesus Kristus“ ali „Grüss Gott“, če pa ga kaj nemški vprašaš, ti ne zna niti ust odpreti. Otroci rastejo večinoma kakor pravi neotesanci. Ako se zgodi kaka nerednost, je vsega kriv učitelj, oziroma katehet. Kaj pomaga, ako zna otrok iz kakega predmeta dobro odgovarjati, recimo, da zna katekizem kakor klopoteč, ali kakor tisti molitveni stroji tam v Indiji; iz tega pa še ne sledi, da bo dotičnik pozneje dober kršljan. To je k večjemu za kako parado.

Pravi vzgojitelj bo pred vsem gledal na to, da se predmet otroku prikupe tako, da vpliva ne samo na bistrenje duha, ampak tudi blažilo na njegovo srce. Tega pa nemška šola slovenskemu otroku ne more nuditi.

Apeliram na naša narodnoobrambna društva brez razlike strank! Ogromno denarja razmečete po

Kranjskem in Štajerskem, kjer ni krvave potrebe, a za nas pa, ki smo v resnici obmejni Slovenci, nimamo niti vinarja. Nemški moloh nam požre cele trume otrok. Ali je morda slovenski otrok iz Dravske doline manj vreden, kakor je drugod? Da bi imeli mi tukaj vsaj en razred zasebne šole! Bil bi itak že prvo leto prenapolnjen. Pisec teh vrstic se je sam že prepričal, kako hvaležni so kmetje na sosedni Muti, da imajo dvorazredno šolo Ciril-Metodove družbe, ki šteje letos 180 otrok. Ali ne bi bilo mogoče kaj takega tudi v Marenbergu? Potreba je večja, kakor na Muti. Otroci v Dravski dolini je že sam na sebi pomilovanja vreden, ali naj ga prepustimo njegovi usodi? Žalostna nam majka! To sem hotel napisati slovenski inteligenci obeh strank v prevdarek. Merodajni faktorji, vzdramite se!

Na Balkanu.

Odrin pod polumescem?

Pijeva korespondenca piše:

Kar smo pred dobrim tednom prerokovali, da bo ostal namreč Odrin bržčas v turških rokah, se dozdevno izpolnjuje. Šanse za Bolgare so padle na ničlo. Verjetnost je od dne do dne večja, da bodo obdržali Turki Odrin, ki so ga zopet zasedli. „Sporazumna Evropa“ ne bo hotela nastopiti po ta, ki bi prisilil Turčijo, da odneha, to je namreč pot vojaških operacij. Že v nekom poprejšnjem članku smo pisali obširno o stališču evropskih velesil glede odrinskega vprašanja, v katerem smo dokazali, da nimajo ne na Dunaju, ne v Berlinu, ne v Parizu, ne v Londonu in tudi ne v Rimu nobenega direktnega interesa na tem, da bi se glede odrinskega vprašanja preveč eksponirali.

Tudi Rusija ne kaže nobenega pravega veselja, da bi vgriznila v kislno jabolko. V Traciji ima že sedaj Turčija nič manj, kakor 300.000 mož; da bi se to armada prisililo, da bi se umaknila do črte Enos—Midija, bi rabila Rusija nič manj kakor 500.000 mož; to pa pove vse in označuje tudi najbolj celo stališče ruske vlade v odrinskem vprašanju. Jasno je tedaj vsakomur, zakaj dela Rusija samo z grožnjami, noče se namreč odločiti za tako velike žrtve. Uboga Bolgarija, napadena od prejšnjih lastnih zavaznic, mora sedaj mirno gledati, da so bile vse njene nadčloveške žrtve zastonj.

Sedaj se zopet sliši, da namerava Evropa inscenirati še eno komedijo, da prisili Turčijo do evakuacije Tracije, namreč finančni bojkot. Toda tudi ta poskus bo le prazen zamahljaj.

Ce prav zveni parodokсно, vendar se nahaja Turčija vsled svojih velikanskih dolgov v zavidanja vrednem položaju. Francija ne sme dovoliti, če hoče priti do svojih številnih milijard, da se Turčijo finančno uniči; toda ne samo Francija, ampak še tudi Nemčija in Anglija, ki sta sklenile s porto velike denarne kupčije in ki morata varovati svoje velike interese v Turčiji, ne moreta na noben način pripustiti, da bi se Turčijo finančno uničilo.

Načrt finančnega bojkota je tedaj — prazen bluf. To na porti prav dobro vedo in vsled tega tudi ta najnovejši predlog ne spravi Turčije iz ravnotežja.

Turška armada, ne le da utrjuje Odrin, še celo prodira proti severu Odrina. Tudi noče zapustiti svojih pozicij samo na željo Evrope in le uničujoč poraz pred Odrinom bi jo mogel prisiliti, da bi ga zapustila. Tozadevno bo pa Evropa le težko našla sredstev in pota, da bi prizadjala tak poraz turški armadi.

Zloglasna edinost Evrope, ki ni mogla ali pa ni hotela imponirati razbiti Turčiji, bo sedaj tem manj v stanju, da bi zabranila okrepitev otomanskega cesarstva. Nova Turčija se je namreč naučila temeljito izkoriščati onemoglost Evrope. Minuli so časi Abdul-Hamida, ko je zažostovalo, če se je prikazala le kakšna bojna ladija pred Bosporom. Na porti so preveč dobro zasledovali „vspehe“ mednarodnega demonstracijskega brodovja v skadrskem vprašanju, da bi ne vedeli, da bi bila vsaka brodovna demonstracija zoper Turčijo le — mrtvo rojeno dete. Če vse ne vara, bo Evropa celo tracijsko vprašanje smatrala za dovršeno stvar; če in v koliki meri bo to pospeševalo ohranitev trajnega miru na Balkanu, je pa le vprašanje bodočnosti. Na vsak način je pa ostalo na Balkanu še dalje dosti eksplozivnega gradiva.

Represalije zoper Turčijo.

„Rieč“ javlja, da je francoska vlada obvestila rusko, da je pripravljena, v kolikor je pač to od nje odvisno, da zabrani najetje turškega posojila na Francoskem, dokler se ne umakne Turčija za črto Midija—Enos. (Zdi se to že samo še slaba tolažba.)

Turčija.

Iz Sofije brzojavljajo „Kölnische Zeitung“: Turške regularne čete so včeraj (dne 24. t. m.) zasedle Dedeagač in Gülmüldüz, tedaj celo obrežje Egejskega morja, katero je določila londonska pogodba Bolgariji. Bolgarske čete so se umaknile proti severu na staro bolgarsko mejo.

Srbija in Črnogora.

Belgrad, dne 27. avgusta. Srbska in črnogorska vlada sta se že zedinili glede mejnega vprašanja. Sedaj je treba novo mejo sestaviti še definitivno. Črnogora dobi mesta Djakovica, Plevlje in pa Peč.

Aneksija novih srbskih teritorijev.

Belgrad, dne 27. avgusta. Takoj po definitivni določitvi srbsko-črnogorske meje bo objavljen kraljevski ukaz o aneksiji vsega osvojenega ozemlja.

Genadijev.

Bolgarski minister za zunanje zadeve Genadijev protestira v pismu na francoskega poslanca Berryja zoper očitjanja, da so Bolgari izvrševali v zadnji vojski v Macedoniji grozodejstva. Genadijev sporoča, da je velesile prosil, naj uvedejo mednarodno preiskavo, ki bo sloves bolgarske armade gotovo rehabilitirala in dognala prave krivce, to je Grke.

Povratek srbskih vojakov.

Belgrad, dne 25. avgusta. Srbski tiskovni urad poroča: Današnji dan je izpolnjen od svečanosti pričakovanja zmagovalne srbske vojske in odkritja spomenika Karagjorgja, ki ga je izdelal kipar Vučetić. Že včeraj zvečer so prispele množine tujcev v Belgrad in celo noč so prihajale nove množice. Ze zgođaj zjutraj so bile belgradske ulice polne ljudstva, ki je gromovito pozdravljalo vojsko. Vse mesto je okrašeno z zelenjem in zastavami. Na vseh cestah, koder bo hodila vojska, so postavljeni slavoloki. Vsa javna poslopja so okrašena.

Ob sedmih zjutraj je krenila srbska vojska z Banjice, kjer je že od ranega jutra čakala nepregledna množica. Ljudstvo je spremilo vojsko v mesto. Pred armado je jahal prestolonaslednik Aleksander s svojim štabom. Pred mestom so jih čakale belgradske dame s celimi kočijami polnimi cvetja in okrasile častnike in vojake. Zlasti se je opazalo, da je sodelovala tudi hčerka ruskega poslanika pl. Hartvika.

Srbska vojska je prikorakala v mesto po Šumadijski ulici skozi krasen slavolok, kjer so prestolonaslednika pričakovali narodni, občinski in društveni zastopniki ter pozdravili njega in vojsko. Zastopstvo narodne skupščine, župan in razne korporacije so mu izročili meč z napisom. Kolo srbskih sester je izročilo spominsko zastavo ter ga okrasilo, kakor druge junake z vencem. Tudi Hrvati so podarili en venec.

Prihod srbske vojske je bil izredno impozanten in prisrčen. Vsak vojak, vsak konj, vsak top je bil pošut s cvetjem, okrašen z lovorjevim vencem in rožami. Vsak vojak je dobil lovorjeno vejico, častniki tudi cele vence. Vse to lovorjevo okrasje je prišlo iz Dalmacije. Cela Šumadijska in Nemanjeva ulica sta bili posuti s cvetjem, kakor da bi ležale preproge.

Vojska je krenila na to po Karagjorgjevi ulici na Kalemegdan, kjer so se bili zbrali okrog spomenika zastopniki vseh oblasti in korporacij ter skoro ves diplomatični zbor in tuje zdravniške misije. Vojvoda Putnik je bil prisrčno pozdravljen, istotako kot prestolonaslednik, kateremu so vsi zastopniki po vrsti čestitali. Okrog pol 11. ure se je pripeljal kralj s princem Arzenom, Jurijem in Pavlom ter suito.

Ko sta si kralj in prestolonaslednik stala nasproti, ga je objel in poljubil ter mu pripel zlato medaljo za hrabrost in lovorjevo vejico. Metropolit je na to služil božjo službo ter na to govoril k odkritju Karagjorgjevega spomenika. Kralj je prečital na to prisrčen govor, v katerem hvali in slavi srbsko vojsko ter je položil ob spomenik srebrn venec, za njim pa so poklonili vence vsi principi.

Minister prosvete Ljuba Jovanović je razjasnil na to pomen Karagjorgja, vojni minister Božanović pa je dal izraza zadovoljnosti, da je bil spomenik odkrit ravno na ta dan. Župan Davidović je še na to prevzel spomenik ter se je zahvaljeval vojski v imenu celega srbskega naroda.

Položenih je bilo še mnogo drugih vencev, in med njimi tudi od Srbov izven Srbije ter od meščanov novih srbskih mest. Tudi Hrvati in Slovenci so položili po en venec. Po odkritju se je kralj vrnil na dvor.

Celo pot mu je ljudstvo prirejalo ovacije in ga obsipalo s cvetjem. Infanterija, ki se je razporedila od Kalemegdana do dvora, je napravila špalir ter je počakala tako dolgo, da je kralj dospel na dvor.

Prestolonaslednik je na to prevzel povelje ter je vojska defilirala pred dvorom. Defiliranje je trajalo eno uro ter se ga je udeležil tudi en polk konjenice ter cela divizijska artilerija z oddelki strojnih pušk.

Včeraj se je vršila na Kalemegdanu in po cellem mestu svečanost narodnega zmagovalstva, ki je razkošno in izredno lepo uspela.

Politični pregled.

Češki nemški poslanci in grof Stürgkh.

Pri ministrskem predsedniku grofu Stürgkhu so se zglasili nemški poslanci: Bachmann, Khirsch, Krützner, Pacher, Roller, Schreiner in Wolf. Zadrževali so od njega:

1. Enakopravnost narodnih interesov Nemcev na Češkem pri sestavi proračuna in pri sprejemanju uradnikov in slug v deželno službo.
2. Ureditev učiteljskega vprašanja.
3. Ureditev narodno-političnih vprašanj in potem še le izvedbo deželnozborske volilne reforme.
4. Opustitev izrednih korakov za uveljavljanje deželnozborske volilne reforme.
5. Pri ureditvi volilnega reda popolno upoštevanje nemških želj, zlasti glede četrte kurije.

6. Popolno izvedbo poizvedb glede narodnostnih mej.

7. Zasedenje mesta praškega namestnika po nepristranskem upravnem uradniku.

8. Odprava konfiskacijske prakse.

9. Upoštevanje interesov Nemcev na Češkem pri sklepanju pogodb z balkanskimi državami.

10. Nemški poslanci iz Češkega bodo uredili svoj nastop napram vladi po stališču, ki je bo zavzela vlada napram tem vprašanjem. Če bi vlada teh zahtev takoj ne upoštevala, bi začeli Nemci z najstrožjo opozicijo.

Popoldne se je vršila konferenca z ministrskim predsednikom od 4. do 9. ure zvečer. Kolikor prihaja v javnost o konferenci, so nemški poslanci s pogajanjem zadovoljni. Kar se tiče volilne reforme in narodnostnega sporazuma, je ministrski predsednik baje izjavil, da bi izvedba volilne reforme pred koledarjem ureditvijo nacionalno-političnih vprašanj otežila zopet pravna pogajanja, morda jih celo onemogočila.

Otvoritev mirovne palače v Haagu.

Dne 28. t. m. je bila v Haagu slovesno otvorjena nova zgrajena mirovna palača. Temeljni kamen so ji položili že leta 1907, povodom zborovanja druge mirovne konference. Vlada je dala na razpolago potrebno zemljišče. Palačo obdaja velikanski vrt v bližini kraljevega parka. Stavba je zidana v nizozemskem renesanškem slogu in je enonadstropna. Pročelje stavbe diči krasni kipi, mojstrska dela nizozemskih umetnikov. K stavbi so prispevale skoraj vse vlade signatarnih velesil haške nagodbe iz leta 1899. Skozi krasen portal, darilo Belgije, se vstopi v veliko dvorano, ki napravi vsled kupole, katere se dviguje nad njo, vtis notranjosti kake katedrale. Ta dvorana sloni na mramornatih sohah in pilastrih, ki so darilo Italije. Pred vhomom v veliko dvorano vzbujajo pozornost krasna vaza iz malahita, dar Rusije. Povodom otvoritve je bilo zbranih nad 400 slavnostnih udeležencev in nešteto ljudstva; potem tudi nizozemska kraljica, kraljica mati, soproga kraljice, ministri, poslaniki tujih držav in člani mednarodnega razsodišča. Nizozemski notranji minister je povodom otvoritve naglašal, da se bo opravilo v novi palači mnogo plodonosnega dela, če prav se ne bo ustvaril večni mir. Z veseljem in z velikimi nadami lahko pozdravi diplomacija blagoslovljenje novega svetišča miru. Med blagoslovljenjem so zvonili vsi zvonovi vseh mestnih cerkva.

Iz socialne demokracije.

V kratkem se vrši v Jeni na Nemškem letošnji občni zbor nemških socialnih demokratov. Ker so nemški socialni demokratje razdeljeni v dve stranki, v revizioniste in marksiste, ki se navadno ob vsakem letnem občnem zboru hudo spro med seboj, obeta to biti letos še tem hujše, ker so izgubili pred kratkem svojega najboljšega moža in vodjo, Bebela, ki je še vedno znal pravočasno poravnati ali vsaj ublažiti razdor med obema skupinama.

Raznoterosti.

Duhovniške vesti. Na novo nastavljeni so sledeči gg. novomašniki kot kaplani: Peršuh Anton v Dol pri Hrastniku; Bratkovič Anton v Zibiko; Holeman Pavel k Sv. Martinu na Pohorju; Holeman Vinco v Laško; Grifič Ignacij v Gornjo Polskavo. Prestavljeni so sledeči gg. kaplani: Blumer Ivan iz Zibike k Sv. Kungoti na Pohorju; Ratej Miroslav od Sv. Jurja ob Ščavnici v Ptuj; Ozimič Jožef iz Griž v Cirkovec; Zorko Melhior iz Cirkovec v Hajdin; Šketa Jožef iz Hajdina v Griže; Paulič Fr. iz Laškega na Pilštanj in Kramarič Alojzij iz Št. Janža na Dravskem polju k Sv. Jurju ob Ščavnici.

† **Franc Robič.** Na mrtvaškem odru leži blagi pokojnik v glavnem vhodnem poslopju bolnišnice v prvem nadstropju. Raz bolnišnice plapolala črna zastava. Kot deželni odbornik je bil ranjki med drugimi tudi referent za bolnišnice. Usoda je hotela, da ga je ravno v bolnišnici dohitela smrt.

„**Aus dem Wilajet Kärnten.**“ Izšla je brošura z naslovom „Aus dem Wilajet Kärnten“, ki krepko in zgovorno opisuje zapostavljanje in trpljenje koroških Slovencev. Brošuro toplo priporočamo. Dobi se jo potom naših knjigarn, ali pa pri tajništvu Slovenskega katoliškega političnega društva, Pavličeva ulica, Celovec.

Dr. Kerzl — tajni svetnik. Uradna dunajska „Wiener Zeitung“ javlja, da je cesar imenoval svojega telesnega zdravnika, višjega generalnega štabnega zdravnika dr. Kerzla, za tajnega svetnika.

Najstarejši poslanec. V torek, dne 26. t. m., je obhajal najstarejši član ogrskega državnega zbora, poslanec Jožef Madaras, stoletnico svojega rojstva. Madaras je bržčas najstarejši član kakega parlamenta. Ze leta 1843 je bil izvoljen za poslanca in od leta 1848 zastopa brez presledka volilni okraj Sakeresztur v ogrskem državnem zboru.

„**Slovenski Narod**“ in „**Marburger Zeitung**“ — compagnia bella! Sovrašvo do nas je povzročilo, da sta se našla „Slovenski Narod“ in „Marburger Zeitung“ v tesnem objemu. Ker upata napraviti strankarsko kupčijo, pomagata drug drugemu, za bavljati čez „klerikalce“, ki so se po njuni terminologiji pri otvritvi mostu — blamirali. Da bi imelo dokazovanje več efekta, poročajo neresnico in prikr-

li so tudi slovenski nagovor poslanca Piška. In vendar pomenja ta nagovor lep vspeh. S tem nagovorom na mariborski postaji je predrt nemški princip, da se v Mariboru ne sme javno slovenski nasproti oficijelnim uradom govoriti, oni princip, ki tudi na pročelje c. kr. okrajnega glavarstva ni pripustil dvojezičnega napisa. Liberalnih poštenjakov to seveda ne bo spravilo iz ravnotežja in klevetali bodo v „Marburgerčini“ družbi korajžno dalje. Habeant . . . !

Jurist prosi za službo policaja. V Szegedinu na Ogrskem je zaprosil brezposelni absolvirani jurist dr. Hermann Deutsch za službo policaja pri odnotnem magistratu. Na magistratu je izjavil, da mu brezposelost že preseda. O njegovi prošnji bo sklepal magistrat.

Esperanto. Dne 24. t. m. je bil v Bernu v Švici odprt deveti mednarodni esperanto-kongres. Kongres zboruje celi teden. Določenih je za vsem 64 sej. Nad 10.000 oseb iz raznih držav je prišlo na kongres. Zastopanih je 30 narodnosti. Vsi udeleženci govorijo in občujejo med sabo le v esperantskem jeziku, istotako se vrše vse razprave na kongresu v esperantu.

Za Slovensko Stražo je nabrala velenarodna gospodična Modrinjak v Mariboru 750 raznoterih obrabljenih poštinih znamk; vrli Slovenci prisrčna hvala!

Pogreb + Franca Robiča.

Ko so bile prve strani že dotiskane, se nam je sporočilo, da pogreb ne bo ob 4. uri, temveč bodo telesni ostanki ob ¼4. uri v bolnišnici v Mariboru blagoslovljeni ter prepeljani na to v Lembah, kjer bodo ob ¼5. uri položeni k zadnjemu počitku.

Naše prireditve.

Rečica v Savinjski dolini.

Pretečeno nedeljo se je tudi pri nas na Rečici obhajala Konstantinova slavnost. Cela prireditve, tako lahko smelo trdimo, je jako imenitno izpadla. Program slavnosti je bil zelo okusno izdelan. Že popoldne je častiti gospod kaplan Fran Hohnjec pri pridigi na kratko omenil Konstantinov jubilej, povdaril njegovo važnost za katoliško cerkev ter povabil navzoče, da se v polnem številu udeležijo slavnostne prireditve, ki je po svojem značaju eminentno verskega pomena.

Popoldne se je začela slavnost takoj po večernicah. Slavnostni govor je imel častiti gospod kaplan sam. V kratkih in jedrnatih besedah je orisal pomen Konstantinovega jubileja, ki se letos slavi po celem svetu, obrazložil zgodovinski položaj krščanstva za Konstantinove dobe ter končno pozval vse navzoče, da se vsi oklenejo zmagovitega znamenja križa, ki je prinesel Konstantinu zmago nad Maksencijem, nam pa zmago nad našimi nasprotniki, ki so naše strasti in hudobni ljudje.

Na to so dekleta Marijine družbe in Izobraževalnega društva vprizorila dve gledališki predstavi „Marijin otrok sem“ in „Pri gospodi.“ Svoje vloge so imenitno rešile. Vsi so se divili njihovemu moškemu nastopu, brhkim kretnjam in vsaki, ki je prisostvoval igri, se je čudil, da so tako izvrstno igrale kljub temu, da so še le prvič nastopile. Omenjati še moramo, da so tudi deklamacije imenitno izpadle. In posebno je vplivala na poslušalce pesem Silvin Sardenka „Zmagoslavnemu križu“ in „V katakombah.“ Med odmori je neumorno svirala domača godba, ki je, kar se ji mora javno priznati, svojo nalogo častno dovršila.

Splošno se mora reči, da se s takimi prireditvami ljudska izobrazba posploši in zanimanje za cerkvene slovesnosti jako povzdigne, kar je v veliko korist ljudstvu v verskem in narodnem oziru. Da se je pa slavnost priredila v takem smislu na Rečici in je tako dobro izpadla, čast Rečičanom!

Štajersko.

Mariborske novice.

Pro domo. Kakor smo že zadnjič poročali, smatra „Slovenski Narod“ za svojo najnujnejšo narodno dolžnost, da slika krepak slovenski nastop ob otvoritvi mostu za blamažo. Ne glede na to, da je tako ravnanje zlobno in neresnično, delajo liberalci s tem samo največje veselje „Marburgerci“, ki v večerajšnji številki že bahato dokazuje, da je pri vtajenju mariborskih in okoličanskih Slovencev v „dobri družbi“, v družbi „Slovenskega Naroda.“ Če je za slovenski in celo za narodno-radikalni list tako početje pravilno, naj presodi vsak sam. Mi samo še enkrat pribijemo, kar smo čuli od očividcev in kar potrjuje tudi „Dan“, da je bil namreč nastop Slovencev pri kolodvoru in v Tegetthoffovi ulici prav časten in glasen. Glede očitja, da na Cirilovi tiskarni ni bilo razobešene slovenske zastave, bi samo omenili, da je tudi Cirilova tiskarna bila pripravljena, razobešiti narodno zastavo, a je dobila od namestništva isti odgovor, kakor Narodni dom. Da jo je dal Narodni dom kljub temu razobešiti v zavesti, da jo bo moral takoj skriti, to je seveda stvar okusa. Sicer pa ima to izobešanje in takojšnje skritje zastave na Narodnem domu za liberalce vendar lahko

eno ugodno posledico. Juristi okrog Narodnega doma imajo sedaj priliko, da lahko nastopijo rekurzno pot proti onemu tajnemu občinskemu sklepu o „allslavische“ zastavah in znakih. H koncu te pravde samo še pribijemo: Liberalna stranka ni ničesar storila, da se varuje slovensko stališče, čeprav bi bila v to prva poklicana, ker ima v mestih največ pristašev. Stori la ni, kakor rečeno, nič, a kljub temu si sedaj prisoja pravico, nas napadati, ki smo vse, prav vse storili . . . a z glavo skozi zid ne moremo. Nič storiti za narodno čast, a pozneje kritizirati one, ki so storili svojo dolžnost, te pravice mi liberalcem nikoli ne bomo priznali. Narodni lenuhi ne bodo našega delovanja kritizirali. Pika!

Frankfurtaric v soboto ni bilo izobešenih toliko, kot je upala „Mariborčanka“, ki je številko za številko harangvirala mariborske hišne posestnike, naj jih izobesijo. Če bi ne bili nekateri kot Scherbaum, magistrat itd., izobesili na svojih poslopih po več frankfurtaric, bi bila blamaža „Marburgerce“ — popolna, kajti zelo veliko posestnikov v Gosposki ulici in na Tegetthoffovi cesti ni hotelo slediti „Marburger Zeit.“ Sramovali so se najbrže z izobešanjem pangermanskih barv žaliti visokega gosta. Najbolj se je pa hotel s frankfurtarcami ovekoveti tovarnar z usnjem Berg. Na vsak dimnik tovarne, ki stoji tik mosta ob Dravi, je obesil eno frankfurtarico, tako da jih je imel izobešenih 6 ali 7. Temu pivandranemu gospodu, ki mu pa ne gre preveč dobro, ne rečemo drugega, kot: mesto da je hotel s frankfurtarcami povzdigniti slavnost, naj bi bil poskrbel, da bi iz njegove tovarne ne bili prihajali taki neprijetni duhovi na slavnostni prostor, gotovo, ne v spošdobno navzočih odličnih gostov in v povzdignu slavnosti. Capito!

Studenci pri Mariboru. Veselica, določena na nedeljo, dne 31. avgusta t. l., se radi pogreba gospoda Franca Robiča preloži na nedeljo, dne 7. septembra t. l.

Nesreča. V ponedeljek popoldne je desetletna deklica Jožefa Kokol na Poberžu splezala na neko jaginetovo drevo, s katerega je pa padla in si zlomila levo roko.

Celjske novice.

Razburjeni so tukajšnji liberalni krogi, ker hočejo izdajati mariborski liberalci „Podravske Novice.“ Ko je zaspala „Sloga“, so se vrgli z vso silo na maloštevilne njene naročnike in so upali priti na ta način s svojim „Narodnim Listom“ na zeleno vejico. Komaj so se pa odkrižali enega konkurenta, že jim vstane drugi, ki jim obeta biti še nevarnejši. Če so potem dr. Kukovec et consortes razburjeni, je umevno, saj jih je stal in jih še vedno stane „Nar. List“ težke tisočake. Pri tisočakah pa neha tudi liberalna dobrovoljnost.

Drugi kraji.

Hoče. Katoliško bralno in gospodarsko društvo priredi v nedeljo, dne 31. avgusta, popoldne po večernicah, poučno predavanje. Ob sklepu bo sprejem novih Orlov. Pridite v obilnem številu možje, žene, dekleta, zlasti fantje. Zborovanje bo pri g. Rojku. Poročalo se bo tudi o katoliškem shodu. Priide g. uradnik Žebot iz Maribora.

Lembah. Pred par dnevi so se sprli hlapci nekega gospodarja med seboj. Med prepriom je zgrabil Miha Vertič hlapca Franceta Sinkoviča ter ga s tako močjo ob tla vrgel, da je slednji zadobil težko poškodbo na desni roki in nogi in so ga morali odpeljati v bolnišnico.

Ruše. Matilda Jezernik, šest let stara kočijaževa hči v Rušah, je dne 25. t. m. splezala na kup sena, s katerega je tri metra globoko padla in si zlomila obe roki. Otroka so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

Smolnik. (Pes razgnal nemške hajlovce.) V nedeljo, dne 23. t. m., je napravila neka nemška hal — bili so poveč šolarji iz . . . — izlet na naše slovenske planine. Na povratku na kolodvor v Ruše divjajo in kričijo kot blazni mimo neke hiše ter vpijejo na vso moč „heul.“ Pes dotičnega gospodarja pa leži pred vratmi in spi. Ko mu pa pridere ti divji kriki „heul“ na uho, skoči kar naenkrat kakor od kroglice zadet kvišku ter plane ravno med kričaje. Hajlovcem so se pa od strahu kar hlače stresle in vsak gleda preplašeno, kam bi jo udrl in nobeden si ne upa črhiniti besedice. Glejajo se tako par trenutkov, nakar se pes obrne ter gre zopet nazaj na svoj prostor. Nemci se pa oddahnejo ter grdo zdaj popolnoma mirno svojo pot dalje in nobeden si ni upal več niti krikniti. Tako je tečaj zavedni pes „Skoro“ naučil „hajlovce“ olike. Zadnje čase prihaja še vedno dosti takih druhal na naše slovensko Pohorje, kjer razgrajajo, vpijejo ter izzivajo naše mirne Slovence. Treba bi bilo, da bi jih tudi še drugi psi tako odločno naučili manire, kot zavedni „Skoro.“

Svečina. V sredo zvečer je umrl v Slatinskem dolu veleposestnik in vrl krščansko-misleč mož gospod Josip Elžnik. Rajni je že dalje časa bolehal. Zapušča ženo z osmimi nepreskrbljenimi otroci; najstarejši je star 12 let. Elžnik je pri zadnjih volitvah v skupini veleposestva v mariborski okrajni zastop volil s slovensko stranko in se ni dal preplašiti po nobenem nasprotniku. Tudi pri vseh drugih volitvah je vedno zvesto stal za našo stranko. Pogreb se je vršil danes dopoldne. Svetila blagemu pokojniku večna luč!

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Dne 31. avgusta priredi štajerska podružnica Slovenske dijaške zveze ob priliki svojega ustanovnega občnega zbora veliko veselico v prostorih gospe Arnušove. Na sporedu je gledališka igra „Repoštev“, tamburašje, konfeti, šaljiva pošta in šaljivi prizori. K prav obilni udeležbi vabijo vse prijatelje katoliškega dijaštva — prireditelji.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Veselico priredi prostovoljno gasilno društvo v Bišu pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. v nedeljo, dne 31. t. m., v gostilni Ferd. Kurboša v Bišu. Začetek ob 3. uri popoldne.

Mala Nedelja. Ker sta na dan 17. avgusta napovedani predavanji gospoda živinozdravnika Pirnata vsled nenačnega zadržka predavatelja morali izostati, se vršite iste v nedeljo, dne 7. septembra t. l., in sicer prvo po rani službi božji o živinozdravništvu in drugo popoldne po večernicah o kokošjereji v šoli.

Škale. V nedeljo, dne 7. septembra, se vrši v gostilni Ane Jerič zborovanje J. S. Z., zjutraj ob pol 8. uri. Poroča gospod državni poslanec dr. K. Verstovšek. Pridite vsi!

Oplotnica. (Smrtna kosa.) Umrl je tukajšnji tovarnar Edvard Hafenrichter. Prepeljali so ga v Konjice, kjer je bil dne dne 26. t. m. pokopan na mirodvoru pri Sv. Ani. Bil je vedno hud nemški nacionalce.

Ranca. V nedeljo popoldne sta se na Ranci sprla viničar Jože Krajnc in pa Puknov viničar iz Dobrenja. Zadnji je zgrabil za nož in je z njim J. Krajnc večkrat sunil, tako da je ta zadobil več poškodb na telesu in so ga morali odpeljati v mariborsko bolnišnico.

Sv. Barbara v Halozah. (Slatina.) Dovolite nam, gospod urednik, da nekoliko potipljemo našemu gospodu Jakecu, občinskemu predstojniku v Slatini obišti, ter pogledamo malo, kako da dični „Stajerčev“ steber deluje v prid občine in v blagor občanov. — Dne 24. avgusta je bil sklep in zaključek računa za lansko leto. Pa to še le na ukaz deželnega odbora, ker naš gospod Jaka, kakor se zdi, niti ne ve, kdaj se leto konča, ampak čaka vselej na višji ukaz. Mi smo hvaležni onemu, ki je to reč spravljal na svetlo, ter pripomogel do sklepa občinskega računa. Kako se je to izvršilo, prihodnjič. Poglejmo ceste! Cesta, ki vodi od občinskega križa proti Okiču skozi celo občino Slatino, je taka, da se človek kakor tudi žival lahko v blatu zgubi. Neki poslanec, ki vozi nekemu posestniku v Slatni gramoz za zidavo, je skoro ob konje prišel vsled nesrečne ceste. [Morda to ni res, gospod rihtar Jaka? Veste, le nekoliko se ozrite po občini, ne pa samo po duhovnikih! Radovedni smo, kako se boste postavili na prižnici, ker hočete cerkve zapreti, kakor ste sami povedali. Le glejte, da se vam ne bo prižnica polomila, kakor se vam je županski stolec, s katerega boste v kratkem zleteli. Veste, kaj se vam je sanjalo, kakor ste gotovim osebam sami pravili. Naj še drugi vedo. Sanjalo se mu je: sv. Jožef se mu je v sanjah prikazal ter mu velel, naj gre za njim v nebo, ako more! On gre po lestvi, a ko pride na vrh lestve, še ne doseže roba, da bi se oprijel, temveč telebi na tla. V tem se prebudi in misleč, da je to kakšno namigavanje na županski stolec, hiti gledat, če mu ga niso preklicali „klerikalci“ odnesli. Za enkrat se še potolaži, vidič, da ga ima še v oblasti: a vendar od tistega časa nima več miru, ker je trdno prepričan, da mu še v najkrajšem času odide, kot mu je ušlo izpod rok nebeško veselje! Oj, Jaka, Jaka, pamet, pamet! Sicer je pa popolnoma naravno, da pri naukih svojega — tajnika Habjanča in „Stajerca“ ne more priti že do razsodnosti in razumnosti. Ti pa, preljubi „Stajere“, primi vendar za nos svojega ljubljence Jaka in pošepči mu, da naj gleda najprej na to, kar mu je v oskrbo izročeno, ne pa na tisto, o čemur nima niti pojma. Za danes dovolj, drugič še druge reči!

Brežice. Na dan male gospojnice, to je dne 8. septembra, se vrši shod J. S. Z. popoldne ob 3. uri pri gospodu županu Zorkotu blizu kolodvora. Poročat pride gospod Vekoslav Zaje iz Velenja. Kmetje, železničarji, opekarji, gozdni delavci, viničarji ter vsa zavedna mladina, pridite v prav obilnem številu na shod!

Cirkovce. Igra „Skrivnostna zaroka“ se ponovi na angeljsko nedeljo, popoldne po večernicah. Kdor je vnet za lepoto in dobro voljo, je povabljen, naj pride v društveno dvorano in plača 30 vinarjev za sedež ali 20 vinarjev za stojišče. Za likof se nam obeta prijetna veselica, torej na svidenje!

Središče. Kakor že naznanjeno, se vrši dne 7. septembra t. l. tukaj velik dekanjski dekliski shod, in sicer po sledečem sporedu: ob pol desetih pridiga, sv. maša ter skupno sv. obhajilo. Nato se prične takoj zborovanje na društvenem prostoru pri g. Lončariču. Govornik pride iz Maribora. Potem nastop govornice, ob dveh popoldne večernice; po večernicah priredijo dekleta zgodovinsko igro „Junaške Blejke“ s petjem. Dekliške zveze tudi izven naše dekanije so prijazno vabljene, pride celo zastopnica Savinjskega okrožja. Na veselo svidenje!

St. Jurij ob južni železnici. Katoliško bralno društvo priredi s pomočjo dijaštva dne 8. septembra, to je na malo gospojno, ob pol 3. uri popoldne, pri gospodu Simončiču (v drevoredu) na Proseniškem slavnost obletnice cesarja Konstantina in sv. Cirila in Metoda. Na sporedu je tamburanje, govori in pa zgodovinska igra s petjem: „Junaške Blejke.“ Na-

zadnje srečolov. Vstopnina po navadi. Vršni se ob vsakem vremenu.

Sv. Frančišek Ks. Katoliško bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 31. avgusta Konstantinovo slavnost v kozolecu gospoda Štatinškega. Spored: pozdravni govor, slavnostni govor (govori vlč. g. župnik iz Ljubnega, petje, igra „Krivoprisežnik“, „Planšarica“, šaljiv prizor iz planin. — Začetek ob pol 3. uri popoldne. Sosečje in domačini uljudno vabljeni!

Sv. Frančišek Ks. V svoji izjavi, katero je poslal Terčak gospodu načelniku požarne brambe Fr. Štatinšku, in gospodu podnačelniku Ivanu Stiglicu v Radmirju, trdi, da ne umeta poklica in da hočeta v društvu vpeljati gorsko politiko. Vprašamo Vas, Terčak Jože, ali tedaj ni bila politika, ko ste še bili Vi načelnik požarne brambe, da ste dopustili v skladišču požarne brambe shod, ki ga je imel tedanj liberalni kandidat za državni zbor, Jezovnik?! Se li še spominjate, ko je imel v skladišču shod Vaš prijatelj in ljubitelj kozolcev dr. Kukovec? Se li še spominjate, da ste na Jezovnikovem shodu vse čepice ven pobrali in jih iz skladišča zanesli na neko podstrešje, da če bi slučajno kakšna nesreča prišla, bi se požarni brambovci ne vedeli, kje imajo čepice. Tukaj pa, ko se naši igralci vadijo, ko je vsaka društvena stvar na svojem mestu — tudi čepice so noter, gospod Terčak — pa si delate toliko skrbi radi tega. Vprašamo Vas tudi, gospod Terčak, koliko ste plačali nekemu Maksu in Irmanovemu Tjanelnu, ko sta z vašo izjavo okoli letala in podpise „Askala“ — kako, ne vprašajte! Toliko v znanje gospodu Terčaku. Samo še to Vam povemo, da je Vaši politiki pri Sv. Frančišku odklenalo.

Gornjigrad. V nedeljo, dne 31. avgusta, se vrši velika slavnostna veselica, ki jo priredi J. S. Z. popoldne ob 3. uri. Na to se vrši tudi veliko javno društveno zborovanje J. S. Z. Delavci in kmetje in vsi zavedni pristaši, pridite!

Radislavci pri Mali Nedelji. Njih apostolsko veličanstvo svitli cesar so darovali prostovoljni požarni brambi v Radislavcih 150 K iz lastnega premoženja. Nadalje so darovali: Vzemna zavarovalnica v Gradcu 50 K, North British 30 K, Fonciere 20 K, vlč. g. Franc Zmazek, župnik in kn.-šk. svet. 20 K, g. V. Krajnc, c. kr. notar, 20 K, g. polkovnik Plavec 5 K, g. nadučitelj Simon Cvahte 3 K. Vsem darovalcem: Bog plati!

Rimske toplice. O ponesrečenju drameljskega kaplana častitega gospoda M. Grošlja se ni nič gotovega zvedelo. Znano je le to, da je šel prve dni zadnjega tedna v juliju obiskat svoje prijatelje v Loko; od tam se je v sredo, dne 30. julija, popoldan odpeljal z vlakom na Zidani most, se isti popoldan oglasil pri Sv. Marjeti, kjer je večerjal in se potem podal peš proti Laškemu trgu, kamor je po ravni cesti eno uro hoje; rekel je, da rad hodi in da gre še obiskat svojega tovariša. Šest dni pozneje, 5. avg.), pa so ga našli mrtvega v Savinji, dobre pol ure od Rimske toplice proti Zidanemu mostu, že na obrežju loške občine. Mrliški oglednik in orožnik nista sumila kakšnega hudodelstva in tudi politična oblast ni imela vzroka preiskovati stvar. Toliko se ve o tej nesreči.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter na Medvedovem selu priredi v zvezi s križevsko podružnico v nedeljo, 31. avgusta, poučen izlet v kmetijsko šolo v St. Juriju ob južni železnici. Peljemo se z vlakom, ki odhaja ob 41. uri iz Rogaške Slatine, pa tudi z vozovi. V kmetijski šoli se snidemo ob 1/3. uri popoldne. Tam si ogledamo šolo, hleve, stroje, živino ter posestvo. Vse potrebno nam bodo pojasnili in nas za vzorno gospodarstvo in kmetijstvo navduševali v svojih poučnih govorih in praktičnih razkazovanjih gospodje ravnatelj Bele, inženir Zidanšek in živinozdravnik Uršič. Izlet bo torej nad vse poučen in veseleč. Udje obeh podružnic v župnijah Sladkagora, Smarje, Sv. Peter, Zibika, Sv. Ema in Sv. Križ tik Slatine, udeležite se v velikem številu tega izleta. Tudi sosedje se nam lahko pridružijo. Na veselo svidenje v nedeljo, dne 31. avgusta. Povratak z večernim vlakom.

Fays-ove pristne sodenske mineralne pastile

se izdelujejo iz zdravih izvirkov III in XVIII v Sodenu na Taunusu in so se že več stoletij izborna obnesle zoper kašelj, hripavost in bronhialni katar.

Ponaredbe odklanjaj. — Cena škatlici 1 K 26 vin., dobe se povsod.

Primorsko.

Četrta žrtev katastrofe v Pulju, podadmiral Lanjus umrl. Pri grozni eksploziji v Pulju težko ranjeni podadmiral grof Lanjus je podlegel težkim poškodbam. Pogreb, ki se je vršil v ponedeljek popoldne, je bil nad vse veličasten. Cesarja je zastopal pribočnik podpolkovnik grof Hoyos, nemškega cesarja pa pribočnik grof Kageneck. S podadmiralom grofom Lanjus izgubi naša mornarica enega svojih najboljših admiralov.

Samostojna slovenska državna gimnazija v Gorici. V nedeljo je dospel v Gorico cesarski odlok, ki zaukazuje ustanovitev popolne humanistične gimnazije s slovenskim učnim jezikom ter realne gimnazije z italijanskim in realne gimnazije z nemškim učnim jezikom. Stara gimnazija z nemškim učnim jezikom izumrje v sedmih letih in na njeno mesto pa stopi slovenska ter italijanska in nemška realna gimnazija. Tako je izvojevan boj, ki se je bil skozi desetletja. Slovenska gimnazija bo štela letos 4 razrede in se sukcesivno izpopolni. Imela bo potem poleg ravnatelja 14 definitivnih profesorjev. — Razredi bodo nameščeni v starem gimnazijskem poslopiju v Šolski ulici. — Gorška gimnazija bo najbolj slovenski državni zavod te vrste na Slovenskem. Učni jezik bo skozinskoz slovenski, a preskrbljeno je, da se dijaki temeljito priučijo tudi drugim modernim jezikom.

Letos je slaba letina in bo marsikdo premišljeval, kje bi vzel denar, da bi kupil potrebno obleko in perilo za svojo družino. Ni to lahka reč, posebnost kjer je številna obitelj, pa malo dohodkov. Da bo vsakdo lahko za malo denarja dobil veliko dobrega blaga, se priporoča, da se obrnete na Prvo slovensko spoštno štajersko razpošiljalno J. N. Šoštarčič v Mariboru, Gosposka ulica št. 5. Pri omenjeni trditi dobite v veliki množini ostanke raznega blaga po neverjetno nizki ceni, na primer 20 metrov ostankov belega platna za K 8.—, 20 metrov platna posebno močnega K 9.—, 20 metrov zelo finega K 11.—, ostanke druka, 20 metrov, močnega, K 8.60, 20 metrov posebno močnega K 10.—, 20 metrov zelo trpežnega K 12.—. Za iste cene se dobijo tudi drugi ostanke, kakor pisano platno (oksford), cajg, levantin, kambrik, parhet itd. Ostanke so dolgi od 2—7 metrov. Naročila nad 20 K se dopošljejo franko.

Zahvala.

Božidar Flegeričeva slavnost je dne 17. t. m. uspela sijajno, nad vse pričakovanje. Odbor si šteje za to v prijetno dolžnost, da se najiskrenejše zahvali vsem p. n. častilecem Flegeričevega spomina, ki so na kakšen si koli način omogočili, da se je izvršilo vse v tako lepem redu, brez vsake zapreke. V prvi vrsti se zahvaljujemo velečastitemu gospodu konzistorijalnemu svetniku Valentinu Cajniku iz Varaždna ter blagemu gospodu profesorju dr. Ilešču za prekrasno slavnostno govora ob odkritju nagrobnika in spominske plošče. Prvo imenovanemu gre zahvala tudi še za darovano slovesno sv. mašo.

Nadalje se zahvaljujemo središkemu pevskemu zboru in narodni godbi, ki sta s svojim neutrudnim vodenjem, učiteljem gospodom Fr. Serajnikom zdatno povzdignila cerkveno slavnost, kakor tudi ono na pokopališču in na Flegeričevem domu ob odkritju plošče.

Zahvaljujemo se nadalje vsem cenjenim govornikom, ki so pri banketu in pozneje pri ljudski veselici zbrano množico naroda izpodbujali z navdušenimi besedami k ljubezni do matere jezika in do premile slovenske očetnjave. Posebej omenjamo velečene gospode: vladnega svetnika Andreja Senekoviča, notarja Aleksandra Hudovernika, ter profesorja Josipa Križana iz Varaždna.

Zahvaljujemo se domačemu župniku častitemu gospodu J. Zadravecu za njegovo prijaznost na dan slovesnosti, zlasti pa ljubeznjivost, da se je po končanem oficijelnem delu na pokopališču z molitvijo še spomnil pokojnega pesnika; ostali odborniki se zahvaljujejo tudi prav priskrbi svojemu odborniškem tovarišu gospodu Robertu Košarju, učitelju in veleposestniku pri Sv. Bolfenu za njegov trud, da nam je na pokopališču vse tako lepo uredil in pripravil. Zahvala bodi tudi slavnemu šolskemu vodstvu in pa krajnemu šolskemu svetu bolfenskemu za prepustitev šolskih prostorov, da se je v njih vršila pred božjo službo pevska vaja.

Končno bodi izrečena najiskrenejša zahvala vsem od blizu in daleč došlim milim gostom-slaviteljem v življenju nemirnega, a sedaj večni mir vživajočega pesnika Božidarja Flegeriča. Pesnikovemu spomenu slava. Vam vsem pa srčna hvala! Odbor za Božidar Flegeričev spomenik v Središču, dne 19. avg. 1913.

Narodno gospodarstvo.

Centev ograde žetve.

Kupčija z zrnjem in moko ni samo najbolj važna, ampak je tudi najboljše organizirana panoga na svetovnem trgu. Ta kupčija spravlja v kupčijsko zvezo vse narode, vse dežele, ona ne pozna nobenih mej in nobenih zaprek.

Po vsem svetu se prideluje na letu okoli 1200 milijonov meterskih stotov pšenice. Samo ta številka nam jasno govori o obsežnosti trgovine z zrnjem. Če tudi je pšenica najvažnejši življenjski predmet, vendar druge vrste zrnja ne zaostajajo za pšenico. Statistika pravi, da svetovna trgovina preobrača na leto nad 2500 milijonov meterskih stotov zrnja. Velikanski je znesek vrednosti tega blaga. Samo Angleška plača importerjem za importirane zrnje nad 1500 milijonov kron na leto.

Navedene številke nam zadostujejo za občudovanje obsežnosti te kupčije in pa lahkote, s katero trgovski duh obvladuje to kupčijo. Za naše birokrate bi tako delo ne bilo in bi običajni tako, kakor so na pesku vedno z napravami, ki jih oni vodijo.

Vse prometne naprave, kakor so: železnica in parobrodne proge, brzotvaji, telefonske proge, podmorski kablji, se morajo v prvi vrsti zahvaliti žitni trgovini za svoj obstanek in postanek. Saj tako velika kupčija zahteva ne samo brzega, posredovanja prometa, ampak zahteva tudi najhitrejšega in takojšnjega objavljanja tržnih poročil, cen, kupcij, zalog, dovozov in odpošiljatev. V tej trgovni igra tudi poljedelska statistika važno vlogo. To vidimo najbolje pri nas doma.

Trgovina in konsum pričakujeta vsikdar z nestrpnostjo poročil poljedelskih ministrstev, pa naj bo to ob setvi ali ob žetvi. Seveda je ob žetvi zanimanje veliko večje, ker od njenega izida je pač odvisen razvoj cen in kupčije. Glavno ulogo igrajo pri nas seveda poročila ogrskega poljedelskega ministrstva, ker Ogrska mora vedno zalagati avstrijski konsum.

Letos je ogrsko poljedelsko ministrstvo posebno marljivo v svojih poročilih ter nas je vsak hip osrečalo z novimi cenitvami. Toda vsakokrat je razglasilo manjše številke, kar so posebno hosisti še posebej raztrobili in nam v črnih barvah kazali položaj letine. Trgovski krogi in konsum so pa vsled marljivosti ministrstva in pa vsled neugodnih cenitev postali nezaupljivi. To nezaupljivost pa je povedala še cenitev povprečnega donosa žetve. Ministrstvo trdi, da je nad pet milijonov katastralnih orlov manj obsejanih s pšenico in da vsak oral da povprečno 7.24 meterskih stotov. Ta neugodna cenitev povprečnega donosa gotovo ni upravičena in se od druge strani povprečni donos ceni dokaj ugodnejši.

Zategadelj se pričakuje večja množina blaga, in danes se tudi trgovina ne ozira več na uradne cenitve. Trgovina je napravila žalostno izkušnjo s cenitvami ogrskega ministrstva leta 1910, katerega leta je to ministrstvo trobilo v svet, da pričakuje Ogrska velikanske letine. Konečno pa je imela le srednjo letino in tistih velikanskih množin blaga ni bilo nikjer, pač pa so prišle velike izgube.

Lilijsko mlečno milo s konjičkom

iz tovarne Bergmanna & Co., v Dečinu ob Labi

je in ostane neprekosljivo v učinku zoper poletne pege in se pri racionalnem negovanju kože ne more pogrešati. To nepobito dokazujejo vsak dan došla priznana pisma. Komad 80 vin. in se dobi v lekarnah, drožerijah in parfumerijah itd. Da si ohranijo dame nežne roke, se je izborna izkazala Bergmannova lilijska krema „Manera“. Dobi se povsod v tubah po 70 vinarjev. 43

Razgled po svetu.

Kolera v Rumuniji strahovito razsaja. Oficijelno se naznanja, da znaša število na kolero umrlih že čez 1000, število na kolero zbolelih pa celo že 3000. Toda v obče se govori, da so te številke v resnici še mnogo večje. List „Averul“ prinaša poročilo nekega vojaka, glasom katerega je pomrlo na kolero v 6. diviziji 2. armadnega zbora nič manj kot 1000 vojakov. 19. artilerijski polk je imel samo v enem dnevu 30 na kolero umrlih vojakov, 15. artilerijski polk 80, 4. in 28. pešpolk pa vsak po 100 mrtvecev. Tudi vsi ostali rumunski listi prinašajo vsak dan dolga poročila o obilnih žrtvah, ki jih zahteva kolera. Omejiti razširjenje te grozne bolezni je sploh nemogoče, ker se ljudstvo ne ravna po predpisih oblasti.

6000 učit. oseb brez službe. Glasom statistika, objavljene v raznih čeških listih, je na Češkem in Moravskem 6000 učiteljskih oseb, ki so baje brez službe.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6-50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9-50
Pristne tula ure dvojno pokrove	13—
Ploščate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoč	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10-80
Kuhinjske ure	2-40
Budilke	3—
Budilke z dvojnimi zvonce	8-50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Službe išče

mjad, inteligenten, trezen, zanesljiv in delaven mož brez otrok. Želi priti kot sluga v kaki pisarni, za paznika pri kaki tovarni ali kaj primer nega. Veš je slovenskega in nemškega jezika, v pisanju in računstvu. Na razpolago vzorna dosedanja delavska spričevala. Več pove upravnistvo Straže.

Jaboljčnica

izborno dobra domača se nadomesti v sedanji veliki stiski najboljše z popolnoma naravnim sredstvom „Muskatin“.

Muskatin

je zlahtni naravni preparat za napravo dobre domače pijače.

Iz **Muskatina** nareta pijača daje moč poživi in krepča živce.

Muskatin

se vsak dan po pošti in vlaku po povzetju pošilja. Iz **Muskatina** narejena pijača stane liter 4—5 vinarjev. 937

Muskatin

se dobi samo v glavni zalogi Iv. Andraschitz, Maribor, Koroška ulica.

Ure

Točna postrežba.

Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. cenik zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remonat.-ura K 350
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 18—
Kuhinjska ura K 4—
Budilka, niklasta K 3—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—

Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach

urar in očalar

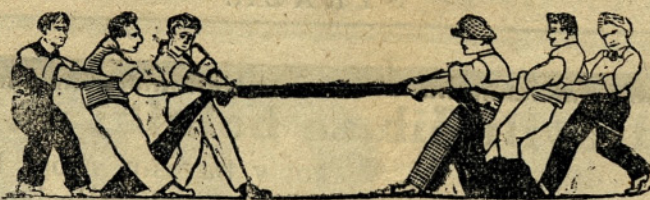
Maribor, Gosposka ulica 26

Kupujem zlatino in srebro.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmida znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhost, tečenje iz ušes šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Najboljše in najmodernejše sukno za moške in volneno za ženske obleke razpošilja najceneje
Jugoslovanska R. Stermecki v Celju št. 301.
razpošiljalna
Vzorci in cenik čez tisoč stvari z slikami poštnine prosto.

Franjo Duchek

svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.
Postrežba točna! Nizke cene!

Krajni šolski svet v Lembahu

naznanja prežalostno vest, da je danes zjutraj ob 1/2 4. uri preminil njegov dolgoletni načelnik in največji dobrotnik lembaške ljudske šole, gospod

Franc Robič,

deželni odbornik i t. d.

Pogreb nenadomestljivega rajnika se vrši v nedeljo, dne 31. t. m. ob 4. uri popoldne iz bolnišnice v Mariboru na pokopališče v Lembahu.

Blag spomin vrlemu možu!

Anton Černko,
načelnikov namestnik.

Šimen Vodenik,
šolski vodja.

Ni treba si glavo tretiti!

Najboljše špecerijsko blago,
zanesljiva kaljiva vsakovrstna

Semena

voščenih in drugih vrst sveč,

dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani trdnosti!

Milan Hočevnar Celje**IVAN TEMERL**

stavbeni in strojni ključavničar, Maribor,
Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“,

prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, strgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

Od 1878! Domače sredstvo, priljubljeno in sloveče.
Pri večjih naročilih zadno znižane cene.

**LEKAR-
NARJA A. THIERRY-A-BALSAM**

edno pristno z zeleno usmiljeno sestro kot varstv. znamko. Oblastno varovan.

Vsako ponarejenje, posnemanje in prodaja kakoga drugega balsama s podobnimi znamkami se sodnijsko preganja in strogo kaznuje. — Nedosežnega uspeha pri vseh boleznih na dihalih, pri kašlju, hripavosti, žrelnem kataru, pri bolečinah v prsih, pri pljučnih boleznih, posebno pri influenci, pri želodčnih boleznih, pri vnetju jeter in vranice, pri slabem žoku in slabi prebavi, pri zaprtju, pri zobobolu in ustnih boleznih, pri trganju po udih, pri opeklinah in m izpuščajih itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 gr. specialne stekl. K 5-60.

Lekarnarja A. Thierry-a
samo pristno

centifolijsko mazilo

je zanesljivo in nagotovejšega učinka pri ranah, opeklinah, poškodbah, vnetjih, tvorih, odmrzanje vse tuje snovi iz telesa in radi tega dostikrat na pravi operaciji nepotrebno. Zdravilnega učinka tudi pri starih ranah i. t. d. 2 dozi staneta 3-60 K.

Naroči se: Lekarna k angelju varhu, ADOLF THIERRY v PREGRADI pri ROGAČU.
Dobi se v vseh lekarnah in sicer v Mariboru v lekarni W. A. König.

Cementna dela

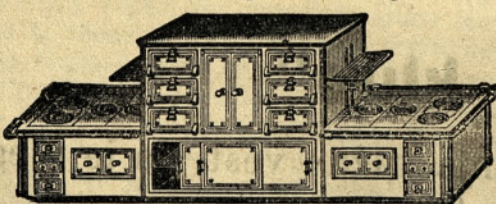
kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št 188.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj.

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lastna tovarna!

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in poštnine prosto.

Svetovna trdnost.

Na tisoče zahval.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah in trgovinah list „Straža“.

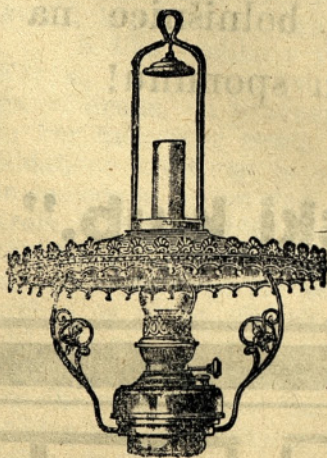
Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe. — Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih brestuje po od dneva po vlogi do dneva dviga ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. — Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šmarje, Šoštanj, Sevnica, Vran-

4 1/2 0

ske in Gornjigrad in rezervna zaklada, katera znašata že nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobčka, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovoli a za dijaške ustanove 30 000 K, za napravo potov 5.000 K, različnim učam zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 12.000 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem isplačala okolo 45.000 K, za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 100.000 K.

Sprejema tudi hranilne knjižice

drugih, posebno neslovenskih deanskih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Lepo stanovanje

2 sobi in kuhinja je oddati v Maltezerjevi ulici 23, Maribor. 174

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

V zdraviliščih za bolniki na pljučah

kot v Davos-u, Arozi, Leysium itd. je kot priznano sredstvo vselej v rabi. Sirolin »Roche« lajša in odstrani bolezni za dihalnih organih v rasmeroma kratkem času. Se lahko uživa, vzbuja tek in vpliva izborna na zdravje v obče. Izvirni zavitek po K 4.— se dobi v vseh lekarnah.

Sirolin „Roche“

Slovenska Kmečka Zveza

naznanja, da je njen poslanec, deželni odbornik, gospod profesor

Franc Robič

danes v petek ob 1/2 4. uri zjutraj mirno v Gospodu zaspal. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo dne 31. avgusta 1913 ob 4. uri pop. iz bolnišnice na pokopališče v Lembahu.

Ohranimo mu časten spomin!

Maribor, dne 29. avgusta 1913.

Odbor.

„Slovenski klub“

štajerskega deželnega zbora naznanja tužno vest, da je njegov član, deželni odbornik, gospod profesor

Franc Robič

danes ob 1/2 4. uri zjutraj v mariborski bolnišnici mirno v Gospodu zaspal. Pogreb dragega tovariša se vrši v nedeljo, dne 31. avgusta 1913 ob 4. uri popoldne iz bolnišnice na pokopališče v Lembahu.

Čast njegovemu spominu!

Maribor, dne 29. avgusta 1913.

„Slovenski klub.“

Redka prilžnost!

Prodajo se ceravane orgle z 227 glasovi, popolnoma obnovljene, v oblike omare.

Pr poročam se nadalje za mizarstva dela. Izdelujem za vsako potreščino. Jamčim za vsako delo.

Spoštovanjem

Jožef Strniša pri g. Golograncu Gaberje 50 pri Celju.

Samo K 4'85 ura, verižica, vžigalo s 6 užigalniki

Krasna fantazijska srebrna remontoarska ura za gospode.

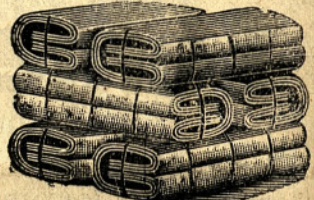
Soliden, ploščnat in bogato graviran oklop z jako dobrim anker-delom, točno idoč z triletnim pisanim jamstvom, z elegantno ameriško double-zlato kavalir-verižico in modernim nikelnastim žepnim vžigalom s 6 rezervnimi vžigali, zadostujoči eno leto. Vse skupaj proti povzetju za samo K 4'85.

Pri naročilu 6 garnitur, se da 1 garnitura zastoj. Trgovina ur Schaechter Leopold Dunaj 194—XVI/2, Lerchenfeldergürtel 5. Zamenja ali denar vrne.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo

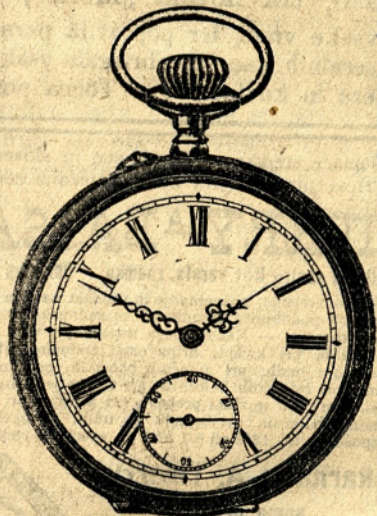

znižani ceni! Ostanke pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Pozor! URE

reparirane s pisanim jamstvom:

Pristna srebrna ura K 7.—

Pristna srebr. ura ženska K 7.—

Pristna srebrna verižica K 2.—

Pristna srebrna verižica

damska K 3'40

Zlata ura . . . K 28.—

Ker sem kupil iz Švice celo tovarniško zalogo bom prodal reparirane ure po zelo nizki ceni.

Očale! Budilke! Uhane!

U ar, očalar in zlatar

Franjo Bureš Maribor

Tegethofova cesta št. 39.

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2.

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izbi po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečlove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lasna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba,

Trgovina s špecerijskim blagom

Glavna sl. zaloga in velika izbira kranjskega vrvarskega blaga, n. pr. štrang, vzd, vrvi, štrikov za perilo, mrež za seno in za otroške postelje itd. Točna in solidna postrežba.

Vedno sveža žgana kava

Slovenci! Zavedajte se!

J. Ravnikar Celje

Graška ulica šte. 21.

Na drobno in na debelo!

Trgovina z moko in deželnimi pridelki

Glavna slov. zaloga suhih in oljnatih barv, čopičev, firneža in lakov.

Kupujem po najvišji ceni deželne pridelke, vosek in vinski kamen. Točna in solidna postrežba.

Zaloga rudninskih voda